

Llibre d'hores al Museu Nacional d'Estocolm

Sant Cugat del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Södra Blasieholmshamnen 2 (Stockholm)

Coordenades:

Latitud: 41.470752545383
Longitud: 2.0853692585857
UTM Est (X): 423628
UTM Nord (Y): 4591421

Classificació

Número de fitxa 08205 - 951
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Medieval Gòtic
Segle XV
Estat de conservació Bo
Protecció Legal i física
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Cultural
Titularitat Pública
Titular: Museu Nacional d'Estocolm

Fitxes associades:

[Monestir de Sant Cugat del Vallès](#)

Autoria de la fitxa Daniel Sancho París (Stoa, propostes culturals i turístiques SL)
Data de registre de la fitxa: dt., 22/10/2024 - 10:58

Descripció

El Llibre d'Hores és un manuscrit d'època medieval i d'estil gòtic. Va ser escrit per al ritus litúrgic de Roma, però amb un calendari per a l'ús de Barcelona. El manuscrit és molt complex, ja que s'hi han integrat parts d'altres llibres. A més, s'hi han afegit dues imatges lleugerament posteriors, als folis 16r i 166v, probablement durant la dècada de 1430.

En una carta datada el 17 de febrer de 1403, el rei Martí I d'Aragó (1356-1410) va escriure a l'abat del monestir de Sant Cugat per demanar-li que li enviés el seu il·luminador, perquè el rei pogués finalitzar el seu llibre, conegut com el Breviari del rei Martí I d'Aragó, conservat a la Biblioteca Nacional de França, a París.

El llibre està fet en pergamí, mesura 115 x 88 mil·límetres (pàgines) i les cobertes fan 126 x 95 x 60 mil·límetres. Té 250 folis, dotze línies de text, escrit en llatí, en lletra gòtica, amb rúbriques en blau i vermell.

Text

Folis 3-14: Calendari per a l'ús de Barcelona.

Folis 15-27: Oracions col·lectes per a Sant Jeroni.

Folis 28-119: Hores de la Verge Maria.

Folis 121-130: Hores de la Creu.

Folis 131-158: Salms penitencials.

Folis 171-250: Ofici dels difunts.

Decoració

El Llibre d'Hores està decorat amb dues miniatures grans i tres de petites, amb molts elements marginals. Dues de les miniatures van ser inserides posteriorment i no tenen decoració marginal ni marcs.

Foli 16r: Sant Jeroni vestit de cardenal amb una església a la mà (inserció posterior).

Foli 19r: Sant Cristòfor portant Crist sobre l'aigua. Il·luminació per a una oració per als viatgers (*Commemoratio sancti Christophori*).

Foli 28r: L'Anunciació que forma la pàgina de títol de les Hores de la Verge Maria.

Foli 35r: L'Adoració dels Mags.

Foli 125r: Crucifixió amb la Verge Maria i Sant Joan Evangelista. Il·luminació per a les Hores de la Creu.

Foli 133r: Il·luminació de *Maiestas Domini* amb Crist entronitzat en una màndorla que representa la Trinitat, entre els símbols dels quatre evangelistes.

Foli 166v: *Imago pietatis*, l'Home dels Dolors amb els Instruments de la Passió (inserció posterior).

Foli 171r: Inicial D(ilexi) amb dues calaveres per a l'antífona de vespres de l'Ofici dels Difunts.

Història

El Nationalmuseum va adquirir el llibre en subhasta el 2 de febrer de 1960 a Sotheby's, Londres.

El Museu Nacional d'Estocolm (Suècia) és un museu d'art, que va ser creat l'any 1792 sota el nom de Museu Reial. L'any 1866, amb el canvi d'edifici, també va fer un canvi de nom. Conté obres d'art dels millors artistes del món, com Rubens, Greco, Rembrandt, José de Ribera, Goya, Renoir, Degas, Manet, Gauguin, Van Gogh, etcètera.

Bibliografia

ABEL, Ulf; GÖRAN HÖKBY, Nils (eds.) (1987). *Gyllene böcker. Nyförvärv och nyupptäckter*. Nationalmuseum, número. 46 p. 48.

NORDENFALK, Carl (1979), *Bokmålningar från medeltid och renässans i Nationalmusei samlingar*. Rabén & Sjögren, número 24, p. 92-96.

PLANAS, Josefina (1992). *La miniatura catalana del período Internacional, Primera generación, 2 vols.* Universitat de Barcelona.

PLANAS, Josefina (1998). *El esplendor del Gótico Catalán: La miniatura a comienzos del siglo XV*. Edicions de la Universitat de Lleida, p. 78-87.

PLANAS, Josefina (2009). *El Breviario de Martín el Humano*. Universitat de València, p. 139-144.

PLANAS, Josefina (2011). 'La ilustración del libro en la Corona de Aragón en tiempos del Compromiso de Caspe: 1396-1420' a *Artigrama*, número 26, p. 431-477.

PLANAS, Josefina (2012). 'Un códice inédito conservado en el Archivo Capitular de Zaragoza y su filiación con el Gótico Internacional de la Corona de Aragón' a LACARRA DUCAY, María del Carmen. *La miniatura y el grabado de la Baja Edad Media en los archivos españoles*. Institución Fernando el Católico, p. 157-202.

Enllaços d'interès:

[Book of Hours: St. Christopher carrying the Christ child \(Consulta: 30-10-2024\)](#)

